

NEUČINKOVITA PONAŠANJA RODITELJA

Zanovijetanje:

("Kad ćeš konačno pospremiti svoju sobu, rekla sam ti već pet puta." Hoćeš li ti još danas početi učiti?)

Propovijedanje:

("Znao si kako je trebalo ispravno postupiti, zašto nisi? Stidim te se. Jesmo li ti rekli da ćeš dobiti jedinicu?")

Optuživanje:

("Kako si mogao, poslije svega što sam učinila za tebe? Ti nisi ni svjestan/svjesna koliko se mi žrtvujemo za tebe!")

Prijetnja:

("Ako smjesta ne počneš učiti, kaznit ćemo te. Nećeš ići na izlet ako ne popraviš ocjene!")

Uspoređivanje:

("S tvojim bratom nismo nikada imali takvih problema. Zašto ne možeš biti kao on?")

Briga:

("Brine nas to što mislimo da te neće primiti ni na jedan bolji fakultet. Ja ću poludjeti od brige, a tebe baš briga.")

Uurlanje: ("Tišina! Hoćeš li ugaziti taj televizor?")

Kritiziranje: ("Stvarno si blesav. Ako nastaviš tako, tko zna kako ćeš završiti! Ti si stvarno lijen, ne možeš gledati od lijenosti!")

Batine: ("Ovo me boli više nego tebe, valjda ćeš sada zapamtiti da to više ne radiš!")

Kažnjavanje: ("Zato što si tako slab u školi, cijeli tjedan ne smiješ izlaziti iz kuće! Ne smiješ gledati televiziju do kraja školske godine!")

UČINKOVITA PONAŠANJA RODITELJA

Navešti dijete na razgovor davanjem informacija o onome što želi znati

Poticati ga na različite načine u situacijama kada uspijeva ali i kada mu loše krene:

- malim, za dijete ugodnim iznenađenjima
- zamijetimo i male stvari što ih je dijete dobro učinilo
- poslušajmo ga pažljivo, neka osjeti kako nam je važno ono što nam govori
- navedimo ga da samo sebi pruža potporu i nagrađuje se kada nešto dobro učini

Odati mu priznanje za njegova uspješna, učinkovita ponašanja:

- kada pokaže samostalnost i odgovornost
- kada održi obećanje, kada pokaže prilagodljivost situaciji, spremnost za pregovaranje i postizanje kompromisa
- kada samostalno donese odgovornu odluku
- kada planira svoje aktivnosti i postavlja jasne i dostižne ciljeve
- kada uspješno komunicira s drugima
- kada uspješno skrbi o sebi i vodi računa o drugima

RODITELJSKA PODRŠKA U UČENJU

PITANJA I NEDOUMICE

- Jesmo li dužni voditi neprekidan nadzor i kontrolu nad školskim napretkom svoga djeteta?
- Kada će naše dijete steći radne navike i biti samostalno da samo preuzme brigu o svom učenju i napredovanju?
- Ima li naše ponašanje utjecaj na uspjeh našega djeteta u školi?
- Hoće li naša kontrola i "pomoć" spriječiti naše dijete da se osamostali i postane autonomno mlado biće?
- Jesu li i druga djeca kao naše dijete?
- Kad bismo ga barem mogli vidjeti što radi u školi!
- Kako su neka druga djeca pažljiva i slušaju i nauče nastavne sadržaje u školi, a naše je dijete nepažljivo?
- Kako mu to nije jasno?
- Kako ne može to shvatiti?
- Kako ne može naučiti tako jednostavnu lekciju?
- Zašto opet ne uči?
- Kad će naučiti?
- Zašto ne zna napisati zadaću?

MOTIVACIJA

- pružajte potporu
- pokazujte djetetu da ga cijenite
- imajte povjerenja u dijete i njegove sposobnosti
- uvijek vjerujte da može postići dobre rezultate prema svojim sposobnostima – samo je važno da poveća napor ili promijeni metodu rada
- pomognite mu da rezultate postiže postupno
- budite realni i tolerantni – priznajte da živite u nesavršenom svijetu – ne očekujte od djeteta da bude savršeno
- prihvatite normalno neke djetetove poraze i povremene neuspjehe
- objasnite djetetu što točno očekujete od njega što se tiče učenja;
- neka vaša očekivanja budu dovoljno visoka, ali i realna s obzirom na djetetove mogućnosti (npr. “Očekujem od tebe da redovito pišeš domaću zadaću.“, “Očekujem da zapamtiš ili zapišeš što je za zadaću.”, “Ako nešto ne razumiješ ili ako te nešto posebno zanima, uvijek pitaj.”)

UVJETI ZA UČENJE

- održavajte kućni red
- potičite dijete na dobru organizaciju školskih obveza – tjedni plan, mjesečni plan
- dogovorite se s djetetom koje je vrijeme tijekom dana rezervirano za učenje - **uvijek isto vrijeme** - po dolasku iz škole, nakon ručka, nakon odmora, nakon igre...), kako bi kasnije izbjegli nesporazume
- ne ometajte dijete dok uči – ono ima pravo na vlastito neometano vrijeme – mir i tišina
- osigurajte djetetu stalno mjesto na kojem će učiti bez ometajućih čimbenika (računalo, TV, telefon, hrana)- **uvijek isto mjesto**
- na zid pored radnog stola možete djetetu staviti ploču na koju će dijete lijepiti razne papiriće-podsjetnike
- mjesto na kojem dijete uči, a ujedno i piše zadaću, neka bude dovoljno prostrano i osvjetljeno
- na tom mjestu dijete bi trebalo i držati svoje knjige, pisaći pribor te ostale potrepštine za školu

NEIZRAVNA POMOĆ

- budite zainteresirani za sve sadržaje koje dijete želi podijeliti s vama
- propitujte ga što čita, kako napreduje s učenjem
- pomažite mu savjetom
- otkrijete li *rupe* u znanju, organizirajte mu privremenu pomoć u učenju
- potaknite dijete da pita sve što mu nije jasno jer je najteže učiti bez razumijevanja
- kod djeteta pokušajte razvijati odgovornost za izvršavanje svojih obaveza - vi mu trebate samo pomoći, a ne ih izvršavati umjesto njega
- djetetu objasnite ono što mu nije jasno, ukažite mu na pogreške koje radi i potaknite ga da ih samo ispravi.
- ne treba neprekidno sjediti uz dijete dok piše zadaću. Važno je da dijete zna da ste mu na raspolaganju i da vam se može obratiti za pomoć, pitajući vas sve što mu nije jasno.
- ponekad je djetetu potrebno samo pregledati zadaću kako bi bilo sigurno da je dobro izvršilo svoje obaveze. Nemojte mu se nametati u zadacima u kojima mu to nije potrebno.
- da bi dijete kvalitetno radilo domaću zadaću ili učilo, mora se dobro osjećati i biti odmorno.
- ako je dijete žalosno ili ljuto došlo iz škole, prvo popričajte s njim i pomognite mu da se oslobodi neugodnih osjećaja te onda inzistirajte da se prihvati posla.
- također dopustite djetetu da se odmori jer odmoran mozak bolje i brže razumije, a umorno tijelo ometa mozak u njegovu radu.

TREBA ZNATI UČITI

- Uči li vaše dijete s razumijevanjem?
- Zaustavlja li se u učenju da bi saželo odjeljak i poglavlje?
- Postavlja li si pitanja koja će mu olakšati razumijevanje?
- Uočava li ključne pojmove – smisao?
- Misli li dok čita nastavne sadržaje ili dugotrajno gleda u knjigu?
- Zna li prepričati nastavne sadržaje svojim riječima?
- Ponavlja li nastavne sadržaje nekoliko puta prije odgovaranja?
- Uči li samo prije pismenih provjera i najavljenih ispitivanja ili redovito?
- Uči li kampanjski ili redovito?

KAKO UČI VAŠE DIJETE?

KADA POČNE UČITI:

- obično primijeti da mu nešto manjka od knjiga ili pribora pa to traži ili se raspituje kod ukućana i prijatelja
- vrlo često brzo ožedni pa ide po sok ili vodu
- često ogladni pa ide jesti, često ide na WC
- tijekom učenja telefonski razgovara
- ponekad mu je učenje toliko zanimljivo da zaspi
- često samo sjedi i gleda u knjigu ili kroz prozor prekida učenje i gleda televiziju
- kad počne učiti sjeti se da bi razgovarao s vama

Nekoliko tehnika koje pomažu u učenju:

- Podcrtavanje bitnih činjenica, ideja ili pojedinosti
- Sastavljanje pitanja
- Sažimanje
- Prepričavanje
- Nikada nemojte umjesto djeteta pročitati lekciju, zapisati sažetak i dati mu da nauči.
- Najdragocjeniji dio procesa učenja je upravo navedeni rad na razumijevanju nastavnih sadržaja i odvajanju bitnog od nebitnog.
- Ako dijete uči po vašim sažecima, učiti će mehanički, nastavne sadržaje će brzo zaboravljati, a kada mu učitelj postavi pitanje drugačije nego vi, neće znati odgovoriti.